

Primjer dobre prakse

Prikaz

Božana Tenji, Druga srednja škola Beli Manastir

Školska 3, Beli Manastir 3100. bozana.tenji@skole.hr

Primjena digitalnih bilježnica za učenike i nastavnike

Danas, kada je nastava bez uporabe IKT-a nezamisliva, a *Škola za život* uvodi IKT kao međupredmetnu temu koju moraju svi nastavnici uvrstiti u svoj Godišnji izvedbeni kurikulum, bez obzira na to koji predmet predaju, mislim da je pravo vrijeme progovoriti o primjeni digitalnih bilježnica u našim školama.

Svi se služimo *Officeom* od kada imamo računala i svi znaju za *Word*, *Excel*, *PowerPoint* itd., ali malo je onih koji se služe jednom od najboljih aplikacija koja je baš u školama najprimjenjivija i, rekla bih, koja će biti u budućnosti, u *Školi za život* i nezamjenjiva, a to je *OneNote* – digitalna bilježnica koja se nalazi unutar *Officea365* upravo namijenjena školama.

Office365 za škole od 2014. godine mogu besplatno koristiti svi učenici i nastavnici u Republici Hrvatskoj (<https://office365.skole.hr/>).

The screenshot shows a web browser window displaying the Office365 website for schools in Croatia. The browser's address bar shows the URL <https://office365.skole.hr>. The website has a dark grey header with the Office365 logo and navigation links: "O Office365", "Edukacija", "FAQ", "Snimke Webinara", and "Prijava". The main content area features a large image of students in a school hallway. Overlaid on the image is a white text box with the following text:

Office365

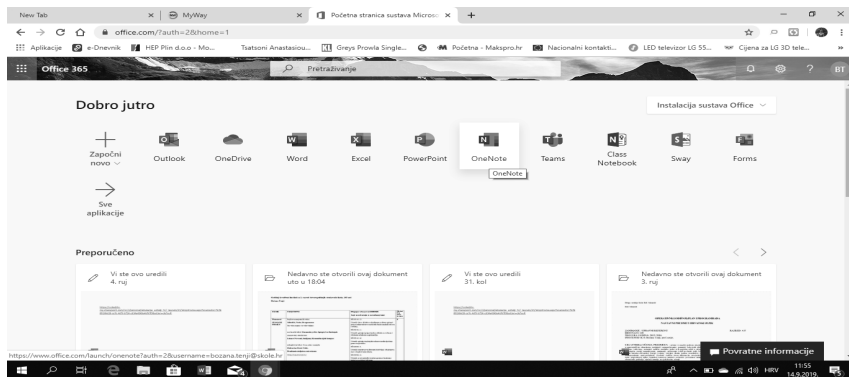
Besplatna Office365 usluga i alati koji omogućuju suradnju i komunikaciju između svih sudionika u obrazovnom sustavu.

Preuzmite OFFICE 365 ZA ŠKOLE priručnik s detaljnim koracima povezivanja i početnog korištenja osnovnih alata Office 365. Priručnik je za sve početnike, učenike, učitelje i nastavnike kao i sve one koji još uvijek nisu pristupili a željeli bi početi koristiti Office 365. Besplatno preuzmite i krenite s korištenjem.

The browser's taskbar at the bottom shows the Windows Start button, several application icons, and system tray icons including the date and time (10:42, 14.9.2019.).

Prijava je jednostavna i mogu se prijaviti svi u sustavu obrazovanja svojim korisničkim imenom i zaporkom (Carnet) koju su dobili od administratora u obrazovnoj ustanovi.

Office365 svi korisnici mogu i besplatno instalirati na svoja računala ili mu *online* pristupiti s bilo kojega računala, od kuće ili u školi.

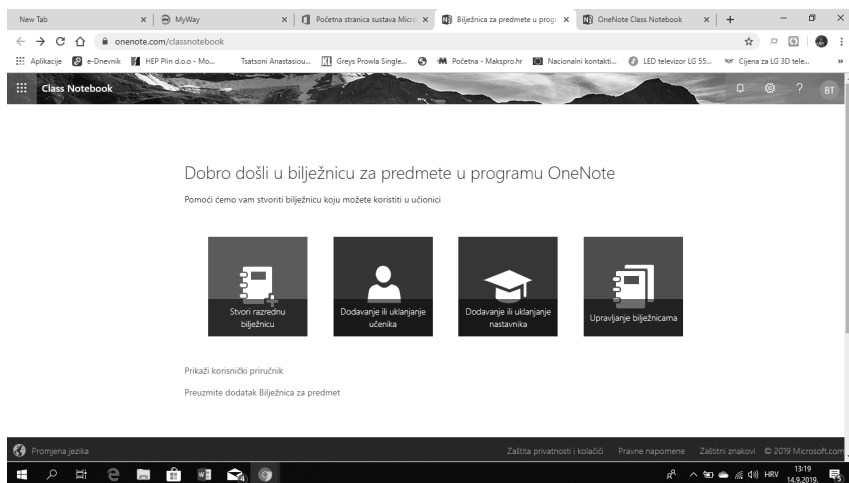

Prijavom u *Office365* za škole automatski bismo bili povezani svi koji smo u sustavu obrazovanja, a samim tim stvarajući interesne skupine i bolje surađivali na svim relacijama: nastavnik – nastavnik, nastavnik – učenik i učenik – učenik.

Kako napraviti digitalnu bilježnicu?

Digitalna bilježnica izrađuje se vrlo brzo prateći četiri ponuđena koraka unutar *Office365.skole.hr*. Otvorimo aplikaciju *ClassNotebook* i jednostavno kliknemo na *Stvori razrednu bilježnicu*. Nakon što navedemo naziv predmeta dodajemo imena učenika za koje bilježnicu stvaramo. Kako bismo učenike pronašli oni se, naravno, prije toga trebaju prijaviti u *Office365*. Isto tako, u za to predviđeni prostor možemo, ako to želimo, dodati ime nastavnika s kojim bilježnicu želimo podijeliti i bilježnica je spremna za uporabu.

Dobro je što imena učenika uvijek možemo brisati i dodavati nove tako da nam jednom napravljene digitalne bilježnice mogu poslužiti više godina, a sadržaje bilježnica uvijek možemo dodavati ili brisati po potrebi.

Što sadrži digitalna bilježnica i kako se njome služiti

Digitalna se bilježnica sastoji od triju dijelova. Prvi je dio tzv. *Biblioteka sadržaja* i u taj dio nastavnik može postavljavati sve sadržaje koje želi kako bi učenicima uvijek bili dostupni, kao npr. prezentacije koje im je pokazivao na nastavnom satu, dodatne materijale: filmove, stripove, različite interaktivne sadržaje, vježbe, kvizove, sve ono što je napravio u drugim odruđima; sve materijale koje je za taj razred za učenike već pripremio i imao pohranjene na raznim mjestima, može jednostavno posložiti u taj dio njihove digitalne bilježnice.

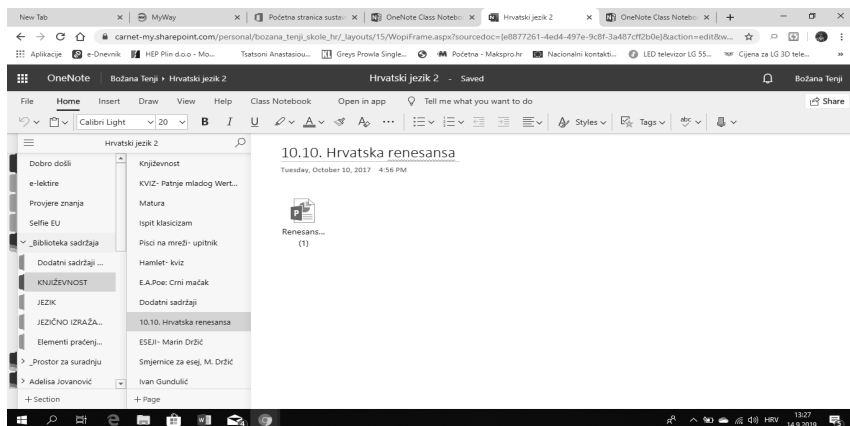
Naravno, sve može podijeliti u različite sekcije koje potom sadrže stranice tako da sve bude pregledno i lako dostupno. Biblioteku sadržaja podijelila sam na tri dijela za svoje učenike, a svaki dio nazvala sam po elementima vrjednovanja. Za ovu će školsku godinu to biti za predmet Hrvatski jezik:

1. Jezik i komunikacija.
2. Književnost i stvaralaštvo.
3. Kultura i mediji.

Tako će se učenici lakše snaći u bilježnici jer će znati gdje se nalaze sadržaji vezani za određeni element vrjednovanja.

Svaki nastavnik može *Biblioteku sadržaja* podijeliti na dijelove koje želi i nazvati ih isto tako po elementima koje on vrjednuje u svome predmetu ili na neki drugi način te postavljati nastavne sadržaje na stranice koje će otvarati pod tim sekcijama koje je naveo.

Učenici sve sadržaje mogu u tome dijelu gledati i preuzimati, ali ne i brisati ili mijenjati što je i dobro da ne bi došlo do zlouporabe ili gubitka sadržaja koje je nastavnik postavio.

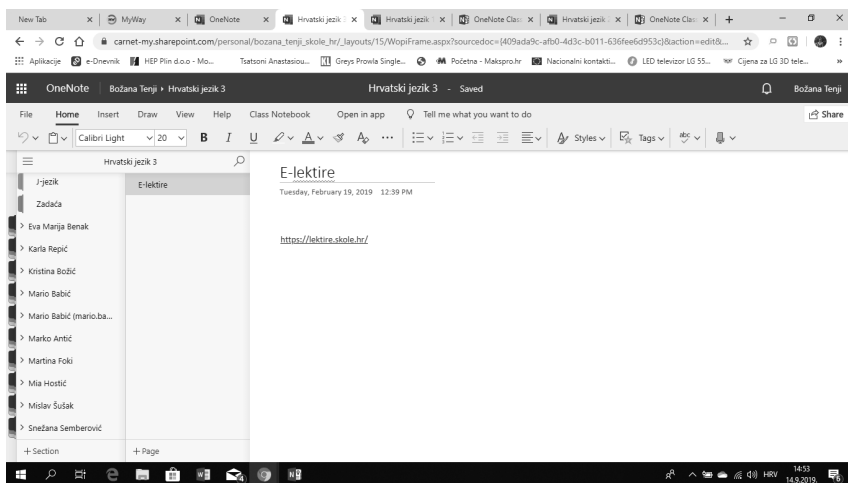

Drugi dio *OneNote* digitalne bilježnice čini *Bilježnica učenika*. To je privatni prostor svakoga pojedinačnoga učenika. Nastavnici mogu pristupiti svakoj bilježnici učenika dok učenici mogu vidjeti samo vlastitu.

U taj će prostor, koji će biti isto tako podijeljen na sekcije, učenici pisati, a nastavnik ih može formativno vrjednovati (vrjednovanje za učenje), davati im povratnu informaciju prateći njihov rad u stvarnom vremenu sa svoga računala u školi, ako za to ima uvjete i radi u kabinetu u kojemu su učenicima dostupna računala ili tableti ili od kuće pregledavajući njegovu zadaću i sl.

Izuzetno je vrijedan taj prostor digitalne bilježnice jer tu nastavnik može postavljati individualizirane sadržaje namijenjene svakom učeniku ako ima potrebu za tim što se pokazalo iznimnim i nezamjenjivim u praksi kada su u pitanju učenici koji pohađaju nastavu po prilagođenom programu, ali isto tako i daroviti učenici kojima treba ponuditi više i koji i sami traže više ili učenici koji nastavu prate od kuće.

Učenici u taj prostor digitalne bilježnice jednostavno ulaze klikom na svoje ime.

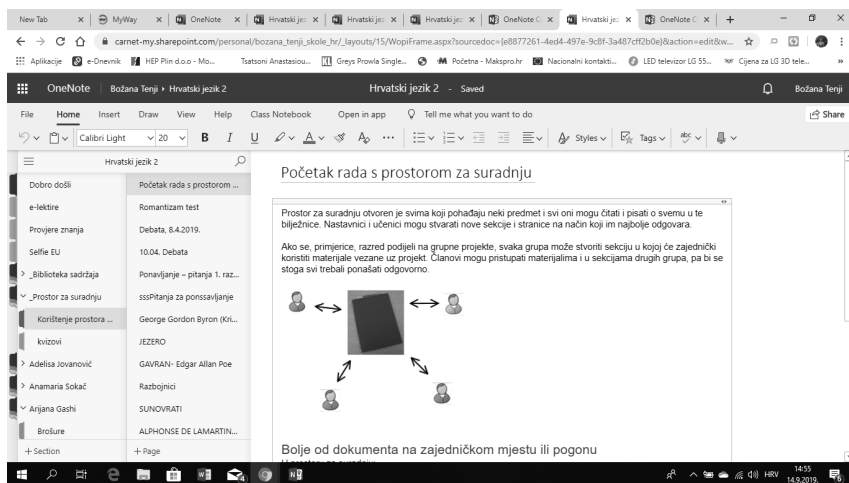

Taj je prostor izniman jer može poslužiti i kao svojevrsni učenički *e-portfolio* u koji će oni kao u mape organizirane po sekcijama postavljati svoje materijale tijekom godine, vježbe, zadaće, pisane uratke, multimedijalne i interaktivne sadržaje, a nastavnik opet može bolje pratiti njihov rad i vrjednovati ga tijekom godine, formativno, a na kraju i sumativno, ocjenom.

Kada je u pitanju skupinski rad nezamjenjiv je treći dio digitalne bilježnice, *Prostor za suradnju*. Taj dio mogu vidjeti svi učenici u razredu i unutar njega zajednički raditi na nekom zadatku ili projektu. Mogu podijeliti zadaće i zajedno postavljati materijale koji će svima biti dostupni. Nastavnik može sudjelovati, usmjeravati učenike, pratiti ili vrjednovati njihov rad.

Učenici u isto vrijeme, po dogovoru, mogu i od kuće raditi na zadatku unutar *Prostora za suradnju*, a moje osobno petogodišnje iskustvo u radu s digitalnim bilježnicama pokazuje da taj dio učenici najviše vole i potrudu se više kako bi dali svoj doprinos u tome zajedničkom prostoru.

Oni postavljaju svoje kvizove npr. napravljene u nekom oruđu (*Testmoz* npr.) te ih svi rješavaju, jedni drugima pomažu i sl.

Zašto ne napraviti digitalne bilježnice

Ako je 2014. godine bilo prerano govoriti o tome kako bi učenicima trebalo ponuditi i digitalne bilježnice i ako smo se pitali zašto napraviti te bilježnice, mada su već tada bile ponuđene nastavnicima unutar *Officea365* za škole jer svi nastavnici nisu bili dovoljno kompetentni za uporabu IKT-a u nastavi, naše škole nisu bile dovoljno opremljene računalima, a ni svi učenici nisu imali računala ili tablete, danas je, mislim, nakon pet godina stanje u našim školama promijenjeno, a i velik je broj nastavnika prošao edukacije koje su uključivale i osnovne spoznaje o *OneNote* bilježnicama pa pitanje koje možemo sami sebi postaviti kao nastavnici danas nije zašto napraviti, nego **zašto ne napraviti digitalne bilježnice!**

Naravno, potrebna je praksa kako bi se usavršili i primjenjivali sve mogućnosti koje te bilježnice nude, a one su neiscrpne i samo granice naše kreativnosti i inovativnosti mogu nam biti prepreka. Te prepreke trebamo preskočiti jer nas u školi 21. stoljeća, u *Školi za život* već čekaju učenici rođeni u doba računala koji su spremnina promjene i bez poteškoća će se služiti svojim digitalnim bilježnicama.

Jesmo li spremni i minastavnici? Pokažimo da jesmo i omogućimo im te promjene!

Izvor: <https://office365.skole.hr>